

Tallózás a nagyvilágban

Cazd-sági világkonferenciát terveznek — Békülnek a hinduk és mohammedánok — Zavargások Irországbán — Császár akar lenni a német trónörökös — Tancolók harca egy farkassal.

LONDON városába hívják össze a gazdasági világkonferenciát, melynek eredményétől igen sokat várnak. Minden egyes ország megbízottal rész vesznek majd ezen a nagyfontosságú értekezleten, melynek előkészítését október 31. -én kezdik meg Genfben. Beavatottak szerint a londoni gazdasági konferencia egyetlen ülésén több üdvös határozatot hozhatnak, mint a Népszövetségben évek alatt.

LITVÁNIA volt miniszterelnökét, Waldemaraszt a vádlottak padjára ültették azon a címen, hogy a hivatalos költségek fedezésére átvett tízezer dollár értékű összeget saját bankszámlájára helyezte el. A Német- és Lengyelország közé ékelve üdön sült köztársasági politikai életét egészen felkavarta a sikkasztási botrány.

BULGÁRIA ismét egy szállal erősebbre fogta az Olaszországhoz való viszonyt. Mária olasz királykisasszonyt ugyanis a hírek szerint Cyrill bulgár herceg, Boris király öccse venné el feleségül. Szerbiában természetesen nem jó szemmel nézik az újabb olasz-bulgar közeledést.

MANCHURIÁBAN meg-megismétlődik a harc a kínaiak és japánok között, bárha a legutóbbi jelentések nagyobb csapateltolásokról nem tesznek említést — Szomorú családi tragédiáról érkezett azonban hír Harbinből, ahol egy Woodruff nevű angol asszonyt meggyilkoltak a banditák, mert nem engedte három kisgyermekét elrabolni.

EGYPTOM angol haderejének légügyi vezetőjeül egy kanadai pilótát neveztek ki, Victor Tait személyében. A kanadai pilóta-parancsnok már a háború alatt kitüntette magát.

NÉMETORSZÁGBAN napról napra erősödik az a hír, hogy Frigyes Vilmos volt trónörökös, II. Vilmos elsőszülött fia állítólag el akarja foglalni a német trónt. Először Hindenburg elnök mondta le a köztársasági elnökségről és a trónörökös, mint kormányzó venné át az uralmat, hogy azután ismét vissza állítsa a császárságot.

GÖRÖGORSZÁG fővárosában Athénben fogták el Samuel Insull amerikai nagytőkést, akit az általa alapított vállalatok bukásiával kapcsolatban körözött az amerikai rendőrség. A görögök Insullt átadják az amerikai hatóságoknak, noha tiltkozik a részvényesek kiúszásának vádjá ellen, azt állítván, hogy 200 millió dollárt veszített.

A tudomány köréből

HEDJAZ kisázsiai állam megváltoztatta nevét "Arab Saudia" királyságra. Az új nevű királyság élén Abdul Azziz áll, aki a Mohammedán világ szentföldjének ura s országában terül el Mecca és Medina, Mohammed születési és temetkezési helye.

A **BABELI TORONY** eredeti formáját meg tudták állapítani Mezopotámiában Varka (régén Urúk) mellett, az állítólag a magyarsággal is rokon ősi szumer nép földjén nagyszerű ásások folytának. Az eddigi eredmények is felülmulnak minden várakozást, mert a legrégebb emberi műveltségéről, az első templomokról s az írás kezdetéről tesz nek tanuságot. Ez az a kultúra amely a talányos szumer népből kiindulva, a babloniak, asszírok, a hetitik, végül a görögök révén Európa művelődésében máig él.

INDIÁBAN tartós békére van kilátás, ha tényleg sikerül meggyeznie a hinduknak a mohamedánokkal. A Gandhi vezetése alatt álló hindu nacionalisták máris tárgyalásokat kezdek Shaukat Ali hívelvel és a jelek szerint a tanácskozások a legsebbebb eredménnyel kecsegtetnek.

Egy hatalmas templom-torony lábánál 70 láb mélységig haladva nem kevesebb mint 18 tőrtélemelölti telepelési réteget fedeztek fel, melyek közül a legelső a kökorsakra utal. A rétegek a mezopotámiai fejlődés történetét tárják elő. Ez a fejlődés nádkunyhókkal, fakeretes gyékénysátorokkal indult, melyek felett már nádköteges és fatörzsekkel megerősített agyagtégla-házak vannak. Amely nép ezekben lakott, földműveléssel, állattenyésztéssel és halászattal foglalkozott, voltak vallási fogalmak és megalkotta a legrégebbi műtárgyakat, a vörösréteget és lendületesen díszített agyagkorsókat. Ezt a népet úgy Kr. e. 5000 körül leigázták a szumerok s a halmokat kőfalakkal vették körül. Már az ötödik varkai rétegekben egy 240x100 lábnyi hatalmas templomépítmény nyomát fedezték fel, melynek alapja messziről hozott mészkő. Ezen az alapon többször megújították a templomot.

IRAQ kisázsiai államot felszabadították az angol fennhatóság alól és mint független állam foglalta el helyét a Népszövetségben. A 175 négyzetmérföld kiterjedésű arab államot a háború után alakították Törökország Bagdad, Basra, és Mosul tartományából, melyek közül az utóbbiban termelik a világ legfinomabb olaját. A három milliónyi lakossággal rendelkező Iraq önállósítása után immár elkerülhetetlenül válik a környező három arab állam, úgynevezett Egyiptom, Nihol és Sziria függetlenné való kiképzésére.

MÉRGEZÉS ellen mérge. Egy francia tudós, Limousin clermontferrandi egyetem tanár szenciós kísérleteket végz a gombamérgezés ellen. A tudós megfigyelt, hogy az összes állatok közül egyedül a házi nyulak érzékenyek a gombamérgezésre szemben. Házi nyulgyomorral kezdett tehát kísérletezni. Macskákkal mérgezés gombát etetett és utána rögtön házi nyulgyomrot adott nekik. A szokásos mérgezési tünetek elmaradtak, azonban néhány nappal később a macskák idegbénulást kaptak és hamarosan elpusztultak.

IRORSZÁGBAN ismét felángolt a testvérháború. A véres verkedés Belfast iparvárosban fajult el leginkább, ahol a segélyek felemelését követelték a már évek óta közeledő évezőtömeg, melyek a dolgozó munkásokat kövekké dobálták meg. Csak a rendőrség és katonaság közbevetése után csillapult le a hangulat és kezdtek közvetlen tanácskozást az elégedetlenek a közmunkák megindítását illetőleg.

ANGOLORSZÁG NÉPE még soha nem örvendett olyan jó egészséggnek, mint a mai napokban — állapítja meg az egészségügyi miniszter jelentése. Az átlagos életkor rendkívüli módon megnövekedett. Az újszülött életartama fluknál 65, lányoknál 60 év. Egy félszázaddal ezelőti a valószínű életartam fluknál csak 41, leányoknál 44 esztendő volt.

JAPÁN székvárosa, Tokio nagyságra néve s világ harmadik városává lépett elő, amidőn mult pénteken a fővárosba csatolták a körülötte elterülő 82 külvárost. Az eddigi két és fél millió lakos helyett jelenleg 5 millió 312 ezer ember tartozik Tokio körponti igazgatása alá s a megnagyobbított japán főváros nem kevesebb, mint 233

OSZTÁRSZÁG letért a tömeggyártási programról, mint a moszkvai kábel-távíratok jelentik. Az országosan pusztító éhínség miatt lehetőleg le fogják csökkenteni a külföldre szállítandó nyesterterményeket, habár az iparostási terv keresztülvihetelensége miatt külföldről kell a szükséges gépeket beszerezni, ami csak csere folytán lehetséges. A kivitelet illetőleg mennyiség helyett eszentul minőségére helyezik a súlyt, miután sok panasz hangzott el ezen a téren.

SUDAN hőse, Anglia afrikai uralmának megerősítője, Rudolf Slatin pása meghalt Budsóban 75 éves korában. Az osztrák születésű katonai 21 éves korában lépett egy angol expedíció kötelékébe és rövidesen a legmagasabb rangsorból lépett s mint Anglia vezérkarának egyik legfőbb irányítója felbocsúlhatetlen szolgálatakat tett a birodalomnak. Mielőtt Súdán kormányzójává neveztek ki, 12 évig a Mahdi-törzs fogságában volt.

A **SZEREBIAI** Szmljenovics nevű községben javában folyt a mulatság, mikor a tancolók között termelt egy hatalmas farkas és rávetette magát az emberekre. A farkas 15 embert mart össze s csak egy órai kemény küzdelem után sikerült agyonverni. A sebesültek közül ketten még kórházba való szállítása közben meghaltak.

meg, most pedig csak 685-öt. A " régi jó " középkorban a lepra még elterjedt betegség volt Angliában. 1349-ben a pestis Anglia négy millió lakosságát 2 millióra csökkentette és száz évvel ezelőtt még egy negyedik millió angol halt meg koleraiban.

TELEPITEST A DEPORTALÁS HELYETT

Munkás

JÓL FIZETETT MUNKÁK RELIEF HELYETT — OT NAPOS MUNKAKETET, HÉT ÓRAS MUNKAKAPOT A KIHASZNALÁS BUNTESÉT — MUNKÁS-KÉPVISELŐK OTTAWABA!

Ujság

A MUNKANÉLKÖL BAL-ESETI S ÖREGKORI BIZTOSÍTÁS ORSZÁGOS KI-TERJESZTÉSÉT — A KÖZÖZEMEK SZÖVEKZE-TEKKE ALAKITÁSÁT — AZ UZSORA KIIRTASÁT!

EGYSÉGESITIK egész Ontarió területén a relief-kártyákat és a munkanélküliek segélykérő leveit, hogy ezáltal egyszerűsítsék a jelenlegi körülményes eljárás. Martin tartományi népjóléti miniszter minden egyes közigazgatási kerületben népszersüsteni szeretné ezeket a hivatalos formákat hogy minél kevesebb kellemetlenség árrán kaphassák meg a segélyeket az arra rászorulóknak.

MÁNYNAK Ez a legerősebb kanadai munkás-szakszervezet ugyanis élesen állást foglalt az ellen, hogy a kormány akár a vasutak üzemeinek egyszerűsítése, akár pedig állami telepek takarékoskodása miatt munkásokat bocsásson el. A vasutügyi bizottság hatáskörét illetőleg szintén bizonyos megszorításokat követelnek, hogy az intézkedésekbe a munkásságnak több betekintése legyen.

ALBERTA a relief 50 százaléknak megtérítését kéri Ottavától, miután máskülönben nem tudná a tél folyamán ellátni az inségeseket. A fennmaradó 50 százalékot felerészben a tartomány és az illető municipalitás felelné. Brownlee miniszterelnök ez ügyben hosszabb tárgyalást folytatott Bennett bírodalmi miniszterrel, a z azonban lapzártáig még nem szivárogtak ki hírek az eredményről.

ANGLIA Lancashire bányavidékén 19 szerencsétlen bányász lelte halálát, amidőn leszakadt alattuk az aknában lefelé haladó felvonó. Fogaskerék-törés következtében a bányászok a még ki nem szivattyozott tárnába estek és a piszkos talajvizben vesztették életüket. Egy fiatal vājárnak sikerült csak megmenekülnie a halál fekete torkából.

A **„SZOCIALISTA** államot formálna Nagybritanniából az angol munkáspárt, ha még egyszer uralomra kerülne. A Londonban mult szerdán megtartott munkáspárti naggyűlésen a legkomolyabb formában fejtették a szocializálás lehetőségeit és még a Bank of England kisajátításától sem rettegtek vissza a munkásvezérek — ha a legközelebbi választások többséget tudnának szerezni maguknak.

JAPÁN megtöltötte, hogy ezután asszonyok és gyermekek hogy bányákban munkát vállaljanak. A japán kormány már régebben megkezdte ennek az emberbaráti intézkedésnek a végrehajtását s 1928 óta, amidőn 37 ezer asszony és gyermek dolgozott a föld mélyén, ez év szeptemberéig 7 ezerre szállította le a női- és gyermek-bányászok számát.

A **TRADES & LABOR** Council, azaz az iparosok és napzásmosok tanácsának ismét megválasztott elnöke, Tom Moore átadta a szervezet fiókjaí által az ország minden részéből beküldött feltejesztéseket a kor-

EZER EMBERNEK ad munkát az elmúlt hetek óta a Dominion Sugar Co. Ugy Chatham, mint Wallaceburg városokban épült telepein 500-500 munkásal dolgozik ez a hatalmas cukorgyár, mely egész Ontarió cukorrépa-termését feldolgozza.

300 LÁB MÉLYSÉGBE zuhant 14 amerikai munkás a losangelesi vízművek munkálataiban, különös szerencse folytán

azonban egyikük sem veszette életét.

EGY MOZDONYVEZETŐ lába

gyugy beszorult az összeültközés következtében darabokra törött gépalkatrészek közé, hogy a helyszínen leoperálták.

egy beszorult az összeültközés következtében darabokra törött gépalkatrészek közé, hogy a helyszínen leoperálták.

Kijátzotta a csiki székeleyeket a Népszövetség

A Népszövetség tanácsa végleg foglalkozott a csiki székeleyek peticiójával, amelyben panasz tettek magánjauaik elkobzása miatt. Az előadói javaslatot a japán képviselő terjesztette elő és ez tulajdonképen semmi egyéb, mint a román kormányának a csiki javak visszaadására vonatkozó javaslat. A javaslat kimondja a régi kezelettség visszaállítását, mindenemü javaknak és városi ingatlanoknak visszaadását az 1923 évi leltár szerint, visszaadja a borszéküi üdülőházat, 6200 hektárnyi legelőt és erdőt 50 millió lel értékben, vállalja a régi kezés nyugdíját, fenntartja román és magyar párhuzamos osatályokkal a csikszeread leányliceumot, a csikszomyói érválmint, mint állami intézményt, magyar gyermekek magyar oktatását — 75 gyermek közül 50 magyar. Ez a javaslat tartalma, amely megközelítőleg sem szól olyan hatalmas vagyonról — több mint 80 ezer hold — mint amelelyet elkoboztak. A tanács az előadói javaslatot elfogadta, mert abban "gyakorlati megoldást" lát. Hogy a székeleyek mit tárnny legelőt és erdőt 50 millió lel értékben, vállalja a régi kezés

Két embert lefejezett a repülőautó

A Budapest melletti rákosi réségy gyakorlóterpen borzalmas szerencsétlenség történt, ahol egy új találmány repülő-autót próbáltak ki. Az acélvázás gépkocsi a próbautján ószeroppannt s ennek következtében két emberrazonnal meghalt, egy harmadík pedig súlyosan megsebesült. Asboth Oszkár mérnök, az ismert repülőgépészkérto az utóbbl éveken különféle autós és motorszabadalmak tökéletesítésével foglalkozott. Nemrég új fajta találmánnyal lépett a nyilvánosság elé: olyan automobilt konstruált, amely előtt, épp úgy mint a tanknál, nincs terepnehézség, minden akadályon gyorsan áthatol. Asboth találmányának lényege, hogy az újfajta összeállítással megszerkesztett automobil kevesebb benzint fogyasztó motorral hajtják, nem a régi, úgynevezett kardántengelyes kerékmeghajtással, mint a rendes automobillokat. Az újfajta autós karosszéria nélküli acélvázás és a motorja nem elől, hanem az autó hátsó részén van felszerelve két gömbcsuklós tengelyre. A motor végén mintegy négy láb hosszúságú négyágú légszavár hajtja az automobilt. A terepnehézségeket könnyűszerrel küzd le oly módon, hogy egy kisebb bucca vagy árok előtt az autó vezetője nagyobb gázt ad és a hatalmas propeller erőteljesebb forgása felemeli az autót és való-

Hullatja levelét az idő vén fája... Őszi táj egy kanadai parkban... (Nicholas Morant CPR fényképész művészi felvétele.)